N^ro 227
D. 25. Sierpnia.
SOBOTA.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Uroczystość po zwycięztwie Obertyńskiem 1531.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Kommissja Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policji w ciągu r. b. wydała dotąd następuiące patenta swobody: D. 31 Marca Panu *Kaszewskiemu z Berlina*, na wyrabianie kapeluszów skórzanych z wytłoczonemi deseniami, na lat 5. — D. 9 Kwiet: P. Samuelowi *Nejmann*, majstrowi powroźniczemu, na robienie kiszek do sikawek, oraz węborków ze szpagatu, na lat 3.—D. 26 Kwiet: P. Józefowi *Derych*, we wsi *Prądniku Ojcowskim* w Województ: Krakow:, na fabrykę prochu ruśniczego okrągłego, polerowanego i niepolerowanego, na lat 5.—D. 11 Czerwca P. Maurycemu *Löwenhardt*, na apparat poprawny iego wynalazku do pędzenia wódek, na lat 3.—D. 15 Czer: P. Karólowi Danielowi *Quapp*, na wyrabianie felpy iedwabnej, na lat 3. — D. 9 Sierpnia P. Wilhelmowi *Gebethner*, na robienie mydła twardego marmurowego iego wynalazku do folowania sukna, na lat 5. Temuż, na wyłączne w Królestwie Polskiem przez ciąg lat 3ch wyrabianie: Substancji łoiowo-woskowej z tłustości zwierzęcych i roślinnych *Céromine* zwanej i iej użycie do robienia świec. Tak zwanych świec Argandzkich, to iest z knotami cylindrowemi czyli wydrążonemi. Mydła zwyczajnego z czyszczenej sody i tłustości zwierzęcej.

Z XII numeru *Izydy Polskiej* teraz wyszłej z druku, umieszczamy następuiące ciekawe wyiątki. *Sposób prędkiego ulepszenia łąk.* P. *Franzius* radzi, aby w tym celu darń łączną pokrywać żyzną ziemią, tak iżby dwukonny wóz takowej ziemi przypadł na każdy pręt kwadra: reńskiej miary. Tym sposobem pokrywa się cała łąka na cal warsztą żyznej ziemi. Skuteczność tego sposobu iest zadziwiaiąca; ponieważ, ieżeli ziemia we Wrześniu lub Październiku podczas pogody, zostanie rozpostarta zaraz po nawiezieniu, z przyczyny iżby przy nawożeniu niebyła ubita, łąka tym sposobem przyrządzona wyda w roku następnym więcej a niżeli podwójną ilość siana, które zarazem będzie pożywniejsze, cięższe i dłuższe iak przedtem. Łąki takowe we wschodniej Fryzji przeznaczaią się na przemian, iednego roku na pastwiska dla rogatego bydła, w drugim zaś na skoszenie; przez następne spasienie znacznie się poprawiaią. Jeżeli później na stałe pastwiska zostaną obrócone, użyteczność ich o 3 razy się powiększą. Jeżeli wśród łąki znajduie się pagórek dobrej, żyznej ziemi, albo też wznioślejsze stanowisko, naówczas można będzie brać z niego ziemię do pomienionego użytku. We wschodniej Fryzji kupuią do tego ziemię. — Następuiący sposób solenia i wędzenia mięsa, zalecony przez pismo *Mechanic's Magazine*, potrzebuie tylko 18 godzin czasu. Rozpuściwszy w wodzie, zamiast soli, taką samo ilość saletry, kładzie się mięso w ten rozczyn i poddaie działaniu łagodnego ognia, dopóki woda zupełnie nieuparuie. Następnie zawiesza się mięso na 24

godziny wbardzo gęstym dymie; przezco staie się tak smaczne iak najlepsze wędzone mięso Hamburskie, które przez kilka tygodni w soli było zanurzone; mięso tym sposobem urządzone mieć będzie czerwoność i ięderność. — *Nowy sposób sadzenia Kartofli.* Kartofle, iak wiadomo, porastaią na wiosnę. P. *Walker* z Fermoj pourzynał porostki przy węzełkach, posadził w otworach zrobionych w ziemi i umocował w tejże przez lekkie obciśnienie. Kartofle tak dobrze się udały, iakoby oczka kartoflane były posadzane. — Doświadczono, że chleb zarobiony wodą deszczową, a szczególniej podczas burzy uzbieraną, posiada w wysokim stopniu celuiące własności. P. *Hagot* z *Durham*, w Anglji, zapewnia, że takowy skutek udało mu się osiągnąć zapomocą następuiącego sposobu. Najprzód gotuie 2 i pół *kilogr:* (przeszło 6 ft.) otrębów w wodzie deszczowej, służyć maiącej do 65 kwart mąki; następnie zarabia ciasto pomienioną wodą, i iak zwykle zadaie drożdże. P. Hagot zapewnia, że chleb tym sposobem zrobiony niemniej iest biały a iednak pożywniejszy, i że w piecu o iedną piątą mniej traci, aniżeli chleb zarobiony czystą wodą.

Jutro JP. *Kolter* będzie miał zaszczyt okazać na wysokiej wieżowej linie nadzwyczajne widowisko z wielkim faierwerkiem brylantowym, to iest: wejdzie na wierzchołek wieżowej liny i na głowie stać będzie, za pomocą Balonu do którego będzie przymocowany Bacik w którym 2 osoby siedzieć będą. Poczem P. *Kolter* cały od stóp i na rękach będzie otoczony Faierwerkiem brylantowym i w największej szypkości do góry i napowrót na głowie zejdzie.

Podpisany właściciel Gabinetu *Figur Woskowych*, od nieiakiego czasu przy ulicy Krakowskie Przed: w sali Towarzystwa Dobroczynności okazywanych, ma za miły obowiązek złożyć Prze: Publi: najczulsze dziękczynienia za doznane dotąd względy, i oznajmia zarazem, iż nieprzewidziane stosunki familijne zmuszaią go tutejszą stolicę wcześniej iak sobie zamierzył opuścić, z tego powodu zmiana Figur nastąpić nie może. Chcąc iednak upowszechnić widzenie istnieiącego gabinetu, którego szczegóły affisze dzienne iuż ogłosiły, a który tylko przez dni kilka widzianym być może, *zniża cenę wnijścia* na zł. 1 od osoby; dzieci zaś niemaiące lat 10, płacą połowę. Gabinet ten od godz: 10tej zrana do 9tej wieczor iest otwartym. *Piotr Frassa.*

Wczoraj ciepła było stopni 15.

Obecny, niepamiętnej dotąd burzy, pośpieszam z opisaniem onej. W d. 17 t. m. o godz: 7 wieczorem po małym deszczu poprzednio, 2 czarne chmury z wstecznych stron ku sobie zmierzaiąc, starły się wreście przy hukliwych grzmotach nad miastem dziedzicznem *Uiazd* w Ob: *Rawskim*, i całą siłę swoię na to miejsce wywarły. Deszcz ulewny, grad i pioruny z najgwałtowniejszą mocą przez pół godziny padały. Aby sobie wystawić okropność tego zjawiska, dosyć powiedzieć, że cały lud strwożony, lubo różnych wyznań, na klęczkach polecał się wyrokom Opatrzności, pewniejszym będąc zgonu niż ocalenia. Blisko siebie nawet stoiący, wrzeszczyć musieli nad sobą, ażeby się słyszeć mogli. Szum ten przerażaiący, prócz rzęsistych piorunów i wiatru, spadaniem swoiem powiększał najbardziej grad, podziwiaiącej wielkości, był to bowiem raczej lód w rożnokształtnych bryłach, najmniejszy i w najmniejszej ilości wielkości orzecha włoskiego, a największy i w największej ilości, wielkości iaia gęsiego. Prawdziwość tej nadzwyczajności, to może wesprzeć, że były sztuki gradu ważące pół a nawet 3 ćwierci funta. Cała

powierzchnia nieszczęśliwego tego miasta z okolicami, przez kilkanaście godzin tym lodem okrytą była, który po cieniach i dołach, do dnia 3go leżał. Stąd, łatwo wnieść można o szkodach popełnionych. Domów 3, wieża starożytnego Kościoła, drzewa wyższe, wszystkie prawie okna zburzone do szczętu zostały; reszta mieszkań w znacznej ilości tak uszkodzona, że w nich nawet zostawać niemożna; w polu i po ogrodach cały plon zniszczony; nadto ludzie w polu będący, śmiertelnie poranieni, bydło pokaleczone, iedna krowa na miejscu ubita, drób i ptastwo wytępione, a dwa szukaiąc schronienia przy domu iednym *Bociany*, widziałem sam iak padły ofiarą tej burzy. Otóż obraz spustoszenia smutnego popełnionego przez burzę południowo-wschodnią, ćwierć mili szeroko idącą, a wzdłuż na 1 milę się rozpościeraiąca. — K.

Jedno z pism zagranicznych mówiąc o *Żydach Polskich* tak się wyraża: Jak w całej *Europie* tak i w *Polsce*, różnią się *Żydzi* od innych kraiu mieszkańców w obyczaiach przez wstrzemięźliwość; niema u nich piiaństwa, rozwiązłości, rozpusty; iest powszechna młodzieży skromność, w małżeństwach wierność, dzieci ku rodzicom, rodzice ku dzieciom najsilniejsza miłość. Ale iak z pozoru zdaią się *Polakom* być użytecznemi, zdaią się powiększać dochody ziemian, tak rzeczywiście oni w tym narodzie byli wielką tamą szczególniej rolnictwa, póki rząd temu niezaradził, utrudniwszy szynkowanie po wsiach.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Wojsko *Angielskie* które iuż od nieiakiego czasu opuściło *Koimbre*, ściąga się teraz w bliskości *Lisbony*. Pułki Ułanów angielsk: stać będą w *Ocyras*. Dotąd trwa znaczna dezercja z wojska Portugals: do Hiszpanji, spodziewać się należy że stronnictwo sprzeciwiaiące się teraźniejszemu rządowi Portugal: iest temu powodem.—W *Lisbonie* schwytano Kupca angielskiego obwinionego o sfałszowanie wexli, skryptów i t. d.—Szambelan Brazylijski P. *Racha Pinto*, który Królewiczowi *Don Michałowi* miał towarzyszyć do *Brazylji*, udał się niedawno do *Brestu*, gdzie na niego oczekuie okręt *Don Jan VI* na którym popłynie napowrot do *Rio Janerio*. P. *Pinto* iest bardzo przywiązany do swego Cesarza i przekonał się sam z iakiego powodu trwa zamieszanie w *Portugalji*.— P. *Gwise* odpowiedzialny Redaktor Gazety francuzkiej *Konstytucjonista*, wskazany został na 14 dni do więzienia.—W iednym z znakomitych teatrów francuzkich skasowano oświecenie *gazem*, gdyż takowy częstokroć gasł w czasie sceny.—Z *Jrlandji* popłyneło teraz 2,500 mężczyzn, kobiet i dzieci do *Brazylji*.—W *Paryżu* iest 157 ulic które prawie iednakowe maią nazwiska, przeto cudzoziemcom i nieznaiomym bardzo trudno trafić i rozruźnić iedną od drugiej, usiłuią przeto dać im odmienne nazwiska.—Dnia 30 z. m. wysłano z *Madrytu* Kurjera do *Rzymu*, który Ojcu S. poda własnoręczne pismo Króla Hiszp: tyczące się mianowania Biskupów Amerykańskich.—Sąd Policyjny w *Paryżu* wydał w ciągu miesięcy Kwietnia i Maia 3741 wyroków na przestępuiących prawa policyjne. — Niektóre Gazety angiels: maią obwódkę czarną z powodu skonu nieodżałowanego Ministra *Kanninga*.—Do *Liwerpolu* przybyło tyle *bawełny*, że ią niemogą pomieścić na tamecznych składach.—W *Hudington* w *Anglji* ożenił się 84 letni Kawaler z wdową maiącą dopiero lat 27. — W pobliskości Medyolanu daie się słyszeć w pustyni zamku szczególne *Echo*, wystrzał z pistoletu zostaie 60 razy powtórzony. Pewny bogaty *Anglik* słysząc to Echo, rozkazał niebawnie iak najdokładniej odrysować cały ten

zamek i wystawił znacznym kosztem podobny w swoich dobrach. Gdy ta budowa ruin iuż była ukończona, zaprosił do siebie wiele znakomitych osób, poczym stanąwszy w oknie (w miejscu takiem iak i zamek włoski) wystrzelił z pistoletu, lecz na zmartwienie Anglika żadnego Echa nieusłyszano, przezco z rozpaczy drugim pistoletem pozbawił się życia.— Listy z *Wiednia*, odebrane w *Frankforcie* nad *Menem*, donoszą, iż rząd Austrjacki pośrednictwem swoiem stara się ułatwić interessa Turecko-Greckie, i w tej mierze Internuncjusz Austrjacki uczynił do Wielkiego Wezyra kroki, które pomyślny skutek obiecuią. Inne zaś listy także z *Wiednia*, zawieraią wiadomość, iż wszyscy Europejczykowie opuścili służbę Turecką, celem wejścia w Grecką.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Jakowski Wincenty Oby: z Sejneńskiego. — Kurowski Jan Oby: z Prasnyskiego. — Myszkowski Felix Oby: z Glinic. — Kruszewski Marszałek Pto:. — Rakowski Józef Ob: z Rakowa. — Grabowski Józef Ob: z Rudzinka. — Komirowski Piotr Ob: z Stanisław:. — Wężykowa Karólina Ob: z Toporowa. — Małachowski Juljan Hra: z Końskich. — Skarbek Michał Hra: z Żelaznej woli.

DONIESIENIA.

Wyieżdża z Stołecznego Miasta Warszawy bryka frachtowa próżna ze czterema Końmi do miasta Regnic w Prussy, przez Kalisz i Wrocław, ieżeliby kto życzył sobie naiąć takową Brykę, to iest pod fracht, lub pod lekką iazdę każdego czasu do trzech wspomnionych miast, ugodzić się można; dokładniejszą wiadomość powziąść można przy ulicy Franciszkańskiej w Domu pod Nr 1815, u Właściciela Domu Dawida Parcower. Lub też przy ulicy Wygon pod Nr 2186, u Kupca Eljasza fura; ta wyieżdża dnia 27, lub 28 Sierpnia.

Mieszkanie składaiące się z 3ch Pokoiów, Izby czeladnej i Kuchni dla fabrykanta lub majstra bardzo dogodne gdzie dotąd Warsztat Krawiecki znajduie się, na dole od frontu przy ulicy Zakroczymskiej Nr 1821 od Sgo Michała r. b. do naięcia. Informacją powziąść można u Gospodarza w tymże domu mieszkaiącego.

Uczeń Klassy 6 sam uczęszczaiąc na lekcje dawane w Szkołach tutejszych, życzy sobie wejść w obowiązek Nauczyciela do dzieci chodzących do Klassy I. lub II albo do zostaiących w domu przysposabiaiąc się do Klassy I, II, lub III. Wiadomość w Drukarni Kurjera.

W dniu 28 miesiąca Sierpnia r. b. o godzinie 9 rano odbywać się będzie Publiczna Licytacja przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr 394, w Pałacu Kazimirowskim czyli Koszarach Kadeckich, wchodząc w pierwszym pawilonie po prawej ręce drugie drzwi na 3m piętrze, gdzie Gabinet Historji Naturalnej, na następuiące rzeczy, iako to: Złoto, Srebro, Zegarki kieszonkowe i stołowe, Komody, Biórka, Kanapy, Krzesła Lustra, Pantaljony machoniowe, i inne ordynaryjne meble, Paiąki, Łóżka, Garderoba, Bielizna, Pościel Narzędzia stolarskie i slusarskie, tudzież inne sprzęty gospodarskie, a to za gotowe pieniądze.

W Sobotę d. 18 m. b. znaleziono na moście, na ławce Tabakierkę. Właściciel odbierze w Drukarni Kurjera.

Syndycy tymczasowi Massy upadłości J. G. Bauma w Warszawie zamieszkałego, wzywaią niniejszem wszystkich, którzy temuż Baumowi są dłużnemi, ażeby w przeciągu iednego miesiąca, wszelkie długi do rąk i za kwitem tychże Syndyków zapłacili, gdyż w przeciwnym przypadku drogą prawa znagleni zostaną. Do przyjmowania wszelkich funduszów Massy W. F. Sejdel Syndyk w Warszawie przy ulicy Krakowskie Przedmieście pod Nr 442 mieszkaiący, upoważnionym został.

Niżej podpisana ostrzega niniejszem każdego, ażeby Marcinowi Lehr Synowi moiemu, który oddaliwszy się z miejsca zamieszkania swego, niewiadomo mi gdzie się na teraz znajduie, żadnej na maiątek mój niedawał pożyczki, przeciwnie albowiem, każdy sobie winę przypisać będzie musiał, gdy z nieprawą pretensją oddalonym zostanie. — Eleonora Lehr we Wsi Starowiczna w Obwodzie Warkim zamieszkała.

Dom przy ulicy Nowolipie Nr 2440 stoiący, w połowie murowany, a w drugiej połowie drewniany wraz z Ogrodem i Sadzawką w Ogrodzie do przedania z wolnej ręki. Chcący nabyć, uda się do właścicielki w tymże domu mieszkaiącej.

TEATR. Jutro 3ci raz Opera Dama biała.